

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСИТЭТ

Год выдання

другі

№ 6 (64)

СУБОТА

20

ЛЮТАГА

1971 года

Цана 2 кап.

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА
І МЯСЦОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАНАГА УНІВЕРСИТЭТА

ПАСТАНОВА ЦК КПСС

АБ ПРАЕКЦЕ ДЫРЭКТЫЎ XXIV З'ЕЗДА КПСС ПА ПЯЦІГАДОВАМУ ПЛАНУ РАЗВІЦЦЯ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ СССР НА 1971—1975 ГАДЫ

1. Адобрыць праект Дырэктыў XXIV з'езда КПСС па пяцігадоваму плану развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1971—1975 гады.

2. Апублікаваць у друку праект ЦК КПСС «Дырэктывы XXIV з'езда КПСС па пяцігадоваму плану развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1971—1975 гады».

3. Правесці абмеркаванне праекта ЦК КПСС «Дырэктывы XXIV з'езда КПСС па пяцігадоваму плану развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1971—1975 гады» у партыйных арганізацыях, на сходах працоўных і ў друку.

Генеральны сакратар ЦК КПСС Л. БРЭЖНЕУ.

НЕПЕРАМОЖНАЯ І ЛЕГЕНДАРНАЯ

53 гады стаяць на варце сацыялістычных заваёў Савецкія Узброеныя Сілы — геральчная армія Кастрычніка. Народная ў агні рэвалюцыі, пад кіраўніцтвам У. І. Леніна і Камуністычнай партыі, яна мужнела і мацнела ў жорсткіх бітвах і змаганнях з ворагамі Айчыны. Савецкая Армія з гонарам вытрымала першы суровы экзамен у гады грамадзянскай вайны і зацэпнай ваеннай інтэрвенцыі, прайшла слаўны геральчны шлях Вялікай Айчыннай вайны — самай цяжкай і жорсткай з усіх войнаў, перажытых Радзімай. Пераможны выхад вайны пераанаўчы прадэманстраваў перад усім светам перавагу Савецкіх Узброеных Сіл, іх арганізацыі і ўзбраення, падрыхтоўкі камандных кадраў, майстэрства вядзення баявых аперацый. Леталіс вайны — жывое сведчанне бяспрыкладнага гераізму савецкіх воінаў, якое натхняе ўсё новае і новае пакаленні абаронцаў нашай Радзімы на вялікія справы і подзвігі.

Камуністычная партыя і Савецкі ўрад, памятаючы ленінскі завет — пастаянна быць наагатове, мацаваць абароназдольнасць краіны, — за апошнія гады правялі буйныя мерапрыемствы па далейшаму нарошчванню баявой магутнасці узброеных Сіл.

Сучасны этап у развіцці ваеннай справы характарызуецца спалучэннем ракетна-ядзернай зброі з удасканаленнем звычайнага «класічнага» ўзбраення, умемнем часцей, падраздаваўшым весті баявых дзеянняў як ва ўмовах прымянення, так і без прымянення ядзернай зброі.

Мы па праву ганарымся тым, што тэхнічнае аснашчэнне Савецкіх Узброеных Сіл знаходзіцца на ўзроўні сучасных патрабаванняў. І ўсё ж рашаючым фактарам нашай баявой магутнасці з'яўляюцца савецкія воіны, нашы цудоўныя афіцеры і салдаты. Па ленінскаму завету — вучыцца ваеннай справе — яны ўпарта пашыраюць свае ваенныя веды, вывучаюць грамадскія навукі, авалодаюць складанейшай тэхнічай, «сакрэтамі» сучаснага бою. Высокай баявой вывучцы і богаатоўнасці ў многім садзейнічае сацыялістычнае спаробніцтва. Ва ўсіх радах і відах Узброеных Сіл савецкія воіны з'яўляюць высокія абавязальствы ў гонар XXIV з'езда КПСС.

Цена згуртавання вакол нашай партыі, верныя сыны народа глыбока ўсведамляюць сваю асабістую адказнасць за абарону Радзімы. Яны заўсёды на варце. І разам з воінамі арміі брацкіх сацыялістычных краін у любую мінуту гатовы знішчыць агрэсара, які асмеліцца парушыць нашу мірную праду.

ВАЖНАЯ ВЯХА

1921 год — першы год мірнага сацыялістычнага будаўніцтва, які ўступіла маладая савецкая краіна пасля заканчэння грамадзянскай вайны і ліквідацыі замежнай інтэрвенцыі.

Пераход да мірнага будаўніцтва праходзіў ва ўмовах складанага міжнароднага і ўнутранага становішча. Імпэрыялістычныя дзяржавы працягвалі выношваць планы ўдзішэння Савецкай улады. Унутры краіны панаваў голод і разруха, у многіх паветах лютавалі кулацка-эсэраўскія антысавецкія банды. Трашкісты і іншыя апартуністычныя групы разгарнулі вострую ўнутрыпартыйную барацьбу, спрабуючы ў гэты цяжкі для краіны час падарваць саюз рабочых і салян, раскалоць адзінства радаў партыі.

Паналізаваўшы становішча краіны, партыя прайшла да вываду, што палітыка ваеннага камунізма, якая праводзілася ва ўмовах грамадзянскай вайны і замежнай інтэрвенцыі, перастала адпавядаць новым умовам, прыйшла ў сутыкненне з інтарэсамі сялянства. Па гэтай партыя прыступіла да выпрацоўкі новай эканамічнай палітыкі, якая стымулявала і развіццё сельскай гаспадаркі і прадукцыйных сіл краіны. У ходзе выпрацоўкі гэтай палітыкі ўзнікла была перададзельная супрацьлегленне трашкіскай і іншых апартуністычных групавых, навізаўшых дыскусію аб прафсаюзах, у працэсе якой фактычна вырашалася пытанне аб адносінках да сялянства і беспар-

тыйнай масы рабочых, аб падыходзе партыі да мас у новай абстаноўцы.

Разам з усёй краінай у барацьбу за пераадоленне цяжкасцей аднаўлення пераходу ўключылася і наша беларуская рэспубліка, народнай гаспадарцы якой былі нанесены асабліва буйныя страты нямецкай, а потым польскай акупацыямі 1918—1920 гадоў.

Цэнтральнае Бюро КП(б)Б, абнапрачваючыся на паўсядзённую дапамогу ўсёй партыі і рускага народа, змагло ўзяць рабочы клас і працоўнае сялянства рэспублікі на аднаўленне сваёй народнай гаспадаркі і культуры, згуртаваць партыйную арганізацыю Беларусаў вакол ленінскай платформы (платформы «двасці») ў разгорнутай перад X з'ездам РКП(б) дыскусіі аб прафсаюзах.

За ленінскую платформу рашуча выступілі ўсе партыйцы, гарадскія, павятовыя і губернскае партканферэнцыі рэспублікі, якія адбыліся ў студзені — лютым 1921 года. Так, за платформу «двасці» галасавала 68 працэнтаў дэлегатаў Гомельскай, 79 працэнтаў дэлегатаў Рэчыцкай, 83 працэнтаў дэлегатаў Рагачоўскай павятовых партканферэнцый, 70 працэнтаў дэлегатаў VI Гомельскай губернскай партканферэнцыі.

(Заканчэне на 4-й стар.).

Праект Дырэктыў XXIV з'езда КПСС — дакумент велізарнай палітычнай і дзяржаўнай важнасці. Ён абнапрачэна на глыбока навуковы аналіз нашай эканомікі і прадстаўляе сабой разгорнутую праграму далейшага наўхальнага ўздыму народнай гаспадаркі СССР, павышэння жыццёвага ўзроўню савецкага народа. У ім яскрава ўзасобілася ленінская генеральная лінія нашай партыі, якая выражае карэніны інтарэсы працоўных, якія пад яе кіраўніцтвам будуць намуністычнае грамадства.

Праект Дырэктыў XXIV з'езда КПСС па дзевяты пацігоддзі апублікаван у перыядычным друку і вынесен на абмеркаванне ўсёй партыі, усёго народа. Партыйныя, камсамольскія і прафсаюзныя арганізацыі факультэтаў, дэканаты і кафедры — усё падраздаваўшы ўніверсітэта павінны разгарнуць шырокую палітычную і арганізатарскую работу, звязаную з абмеркаваннем праекта Дырэктыў, шырокі разгарнуць сацыялістычнае спаробніцтва за дастойную сустрэчу XXIV з'езда КПСС і прыкладзі ўсе сілы, веды і вопыт для паспяховага аныццяўлення яго гістарычных рашэнняў.

На здымку: студэнты знаёмляцца з праектам Дырэктыў.

Ва ўсіх абласцях рэспублікі праведзены зоркавыя лыжныя паходы. Іх удзельнікі неслі рапорты аб працоўных дасягненнях у гонар XXVII з'езда КПБ і XXIV з'езда КПСС.

На мінулым тыдні ў Гомелі быў дадзены старт эстафете на Мінск. Яе ўдзельнікі панеслі ў сталіцу рэспублікі рапорт працоўных Гомельскай вобласці форуму камуністаў Беларусаў.

На плошчы імя У. І. Леніна адбыліся мітынгі. На ім выступіў сакратар абкома КПБ І. Ф. Якушаў.

На здымку: урачысты мітынг на плошчы імя У. І. Леніна.

ФІЗІКІ РАСКАЗВАЮЦЬ

НАШЫ ЗАДАЧЫ

Прафесарска-выкладчыцкі састаў, аспіранты і студэнты фізічнага факультэта праводзяць сваю работу ў гэтым навучным годзе пад лозунгам дастойнай сустрэчы XXIV з'езда КПСС. У мінулым годзе была прароблена вялікая работа па пераходзе факультэта на ўніверсітэцкія вучэбныя планы. Намі ўжо закладзены арганізацыйна-тэхнічны і псіхалагічны асновы для стварэння на факультэце даюх новых спецыялізацый: «фізіка цвёрдага цела» і «радыёфізіка». Зразумела, усё гэта патрабавала ад нас самай аператыўнай работы. Пытанне спецыялізацыі на фізічным факультэце было звязана з развіццём трох праблем: арганізацыі новых вучэбных кафедр, на якіх ажыццяўлялася б спецыялізацыі; правільнага падбору і расстаноўкі навуковых спецыялістаў на факультэце і дакладнага ўваўлення аб патрэбнасці і зацікаўленасці адпаведных міністарстваў, прамысловых і навуковых устаноў нашымі выпускнікамі. Якое ж становішча са спецыялізацыяй на факультэце складалася зараз?

Лешчэ за ўсіх гэтую праблему вырашае кафедра фізікі цвёрдага цела пад кіраўніцтвам

дактара тэхнічных навук, прафесара Д. М. Гаркунова. На кафедры падобрана дастаткова колькасць навуковых супрацоўнікаў, якія здольны рашаць нашы сённяшнія праблемы. Распрацаван перспектывны план развіцця кафедры і падрыхтоўкі навуковых кадраў праз аспірантуру. Створана пяць вучэбных лабараторыяў, дзе ў значнай ступені ўжо зараз могуць вырашацца напярэдні спецыялізацыя: па фізіцы цвёрдага цела, фізічнаму металазнаўству, механічнаму выпра-

тай спецыялізацыі (электратэхніка, радыётэхніка і іншыя) чытаюцца і на другіх факультэтах, што стварае добрыя ўмовы іх выкладання высокакваліфікаваным спецыялістамі. Лабараторыя па гэтай спецыялізацыі абсталяваныя навішымі прыборамі. Станоўча вырашаецца пытанне запрашэння на работу высокакваліфікаваных спецыялістаў і выкладання розных спецыялізацый на адпаведным навуковым узроўні.

Усім вядома, што значная колькасць выпускнікоў нашага факультэта штогод атрымлівае накіраванне ў агульнаадукацыйныя школы і тэхнікумы. Усе яны і рыхтуюцца па спецыяльнасці «настаўнік фізікі».

Зараз на факультэце вядзецца значная работа па ўдасканаленню вучэбных планаў, у якіх падрабязна пералічваюцца ўсе дысцыпліны, іх аб'ём, і на якіх курсах яны будуць чытацца. Асабліва ўвага надаецца тэматыцы курсавай работ і метадыцы выязанання іх. Сучасныя патрабаванні і боку вытворчасці да вышэйшай школы застаўляюць нас шукаць новыя формы вучэбнага працэсу, прывіваць студэнтам навіны навукова-даследчай работы.

Вывіні з'яўляюцца экзаменацыйнай сесіі гэтага навуцальнага года паказалі высокую паспяховаць студэнтаў трэцяга і чацвёртага курсаў, некалькі насяржкоўваюць яны на трэцім курсе аддзялення агульнаадукацыйных дысцыплін і фізікі, дзе паспяховаць прыкладна 80 працэнтаў.

А гэта значыць, што мы павінны паўдзяціна ўдасканаліваць вучэбна-педагагічны працэс і ідэяна-палітычнае выхаванне нашых студэнтаў.

В. БАЛАКІН,
дэкан фізічнага факультэта.

Лабараторныя метады і тэхнікі школьнага эксперыменту. Студэнт Мікалай Лузан праводзіць дослед «Электрычныя з'явы ў газах».

НА ЧАЛЕ КАЛЕКТЫВУ

Камуністы фізічнага факультэта актыўна ўключыліся ў работу па дастойнай сустрэчы XXIV з'езда КПСС.

Па іх ініцыятыве праведзен шэраг мерапрыемстваў, накіраваных на актывізацыю навуковай, вучэбнай і выхаваўчай работы.

Кафедрамі факультэта распрацаваны і паспяхова здзяйсняюцца перспектывныя планы работы. Добра ідуць справы на кафедры фізікі цвёрдага цела, дзе партгрупай кіруе І. Палій. Тут створаны спрыяльныя ўмовы для пралужэння творчай індывідуальнасці навуковых работнікаў.

У мінулым годзе камуніст гэтай кафедры Н. Акуліч атрымаў аўтарскае пасведчанне на вынаходніцтва. Старшы выклад-

чык кафедры М. Аляшкевіч за кароткі тэрмін стварыў сучасную лабараторыю спектраскапіі цвёрдага цела. Камуніст М. Аляшкевіч праводзіць вялікую работу па арганізацыі вучэбнага працэсу на кафедры.

Вялікую грамадскую і адміністрацыйную работу з навуковай дзейнасцю спалучае дэкан факультэта В. Балакін. Дваццаць друкаваных прац і дзесяць аўтарскіх пасведчанняў на вынаходніцтва — вынікі яго навуковай дзейнасці.

Пад кіраўніцтвам старшага выкладчыка кафедры тэарэтычнай фізікі В. Батаева ствараецца сучасная лабараторыя механічных выпрабаванняў. Яе дапамога спатрэбіцца многім вучэбным універсітэта.

Апрача навуковай дзейнасці,

камуністы нашага факультэта многа займаюцца грамадскай работай. М. Аляшкевіч, В. Батаев, студэнты Ф. Ільін і В. Савіцкі многа ўвагі ўдзяляюць наладжванню мастацкай самадзейнасці.

Добрай традыцыяй на нашым факультэце стаў удзел у студэнцкім працоўным семестры. Партарганізацыя Імкнечца, каб кожны камсамалец працаваў летам на будоўлях краіны. У мінулыя гады прыклады самаадданай працы на студэнцкіх будоўлях паказвалі камуністы В. Кузьмянікоў, П. Колтышаў, А. Якулеў і іншыя.

Быць заўсёды ўперадзе — у навуковай дзейнасці і вучобе, у працы і грамадскай рабоце — такі дэвіз камуністаў фізічнага факультэта.

В. САБАЛЕНКА,
член партбюро фізічнага факультэта.

Цікавая будучыня

Радыёфізіка. Сёння гэта вельмі ёмістае слова. Радыёфізіка — гэта даследаванне пытанняў, звязаных з выпраменьваннем, распаўсюджаннем і прыёмам электрамагнітных хваль над зямлёй, пад зямлёй і пад вадой.

Радыёфізіка — гэта даследаванне радыёметадамі будовы планет і зорак. Гэтая навука сёння ўжо не змяшчаецца ў радыёдыяпазоне і радыёфізікі «апусціліся» з вышэйшай радыёчастот у галіну звышдоўгіх электрамагнітных хваль, дзе яны займаюцца даследаваннем электрамагнітных з'яў, якія суправаджаюць назальныя разрады і ваганні магнітнага поля Зямлі.

Такім чынам у кампетэнцыі радыёфізікаў знаходзяцца радыёсувяз і тэлебачанне, радыёлакацыя і радыёнавігацыя, радыёастрономія і кібернетыка.

Сённяшняя радыёфізіка выкарыстоўвае ў сваіх даследаваннях навішшыя фізічныя гіпотэзы і сучасныя матэматычны апараты. У арсенале радыёфізікі знаходзяцца высокаадчувальныя вымяральныя прыборы, здольныя ўлавіць электрычныя ваганні велічыні ў адну стамільённую вольт і нанат мени.

Сучасная радыёфізіка мае магчымасць ставіць эксперыменты па імгненнаму выдзяленню ў прастору велізарных магутнасцей, якія дасягаюць дзесяткаў мільянаў ват.

Не абмяжоўваючыся асяваеннем радыёдыяпазона і звышнізкіх частот, радыёфізіка ўсё смялей уваходзіць у вобласць святлавых частот, пракадаваючы дарогу ўдасканаленню лазернай тэхнікі, будучае якой цяжка пераацэніць.

Магутнейшыя вылічальныя

Лабараторыя спецыялпрактыкуму. Дослед праводзіць студэнт 4 курса Іван Давыдоўскі.

цэнтры краіны, якія аснашчаны першакласнай хуткадзейючай вылічальнай тэхнікай, апрацоўваюць інфармацыю, атрыманую радыёфізікамі, і рашаюць складаныя комплексы задач.

Радыёфізічныя метады даследавання атрымалі шырокае прымяненне і распаўсюджанне ў самых розных галінах навуки і тэхнікі, пачынаючы з медыцыны, біялогіі, геалогіі і канчаючы сельскай гаспадаркай.

Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт рыхтуе спецыялістаў па радыёфізіцы і ў 1973 годзе дасць краіне свой першы выпуск.

Студэнты, якія навукаюцца ў ГДУ па спецыялізацыі «радыёфізіка», атрымліваюць вялікі аб'ём тэарэтычных ведаў па спецыяльных дысцыплінах і маюць магчымасць праходзіць практыку ў лабараторыях электратэхнікі, радыёэлектронікі, тэхнікі звышсінх частот, электрадынамікі, антэнных збудаванняў, на вылічальным цэнтры і інш.

Атрама таго, студэнты праходзіць вытворчую практыку на прамысловых прадпрыемствах і ў канструктарскіх бюро. Старшакурснікі маюць магчымасць займацца навуковай работай па спецыялізацыі пад кіраўніцтвам кіраўніцтвам.

Студэнтаў-выпускнікоў па спецыялізацыі радыёфізіка чакана будучае — работа ў навуковых установах і на прамысловых прадпрыемствах Беларусі — ад іх універсітэт ужо атрымаў заяўкі на некалькі гадоў уперад.

М. ЯКУНІН,
старшы выкладчык,
кандыдат тэхнічных навук.

